

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izbaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za ¼ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 17. vinotoka 1890.

List 42.

Smert in pogreb sv. Marte

(Dalje.)

Sedmi dan po oni prikazni velela je Marta, ker je bilo že večer, prižgati sedem voščenih sveč, in svetilko, da bi s takimi verskimi čini odganjali hudobnega duha, ker je sv. Peter učil: „cui resistite — ustavite se mu krepko v veri.“ O polnoči so postali stražniki povsodi zaspani, ter so zadremali. In glej, tu je nastal hud piš in vihar, ter je ugasnil sveče in svetilke. In ko je to služabnica Kristusova čutila, naredila je znamenje sv. križa in molila proti skušnjavam hudobnega duha. Nato je zbudila čuvaje in jih prosila, naj zopet prižgô sveče in svetilke. In ko so ti stran hiteli in dolgo izostali, zasejala je naenkrat svetla luč, katera se je razlivala doli od neba. In v tej svetlobi prikazala se je učenka Jezusa Kristusa, našega Gospoda in Odrešenika, Marija Magdalena, s prižgano bakljo v desnici. Prižgala je zdajci ugasnjenih sedem voščenih sveč in tri svetilke s svojo nebeško lučjo. Nato je stopila k postelji svoje sestre, rekoč: „Bodi pozdravljena, sveta sestra.“ Na odzdrav sesterni je odvernila: „Po ranjkem duhovnu Maksiminu si mi sporočila, naj te še enkrat obiščem, dokler živiš. Tu je tudi tvoj ljubljeni Gospod in Odrešenik. Poklicati te hoče iz te solzne doline, kakor se je tudi meni prikazal, predno me je pozval v hišo svoje svetlosti. Pridi tedaj in se ne mudi.“ Tako je dejala in veselo stopila naproti prihajajočemu Gospodu. Le-ta se je približal, pogledal Marto neizrečeno milo in dejal: On, kateremu si toliko časa po svoji moči pobožno služila, kateremu si najprijaznejše gostoljubje in po njegovi smerti premnogo dobrega na njegovih

udih skazala, glej on je tu. On, pred katerim si se vergla na tla in dejala: „Res Gospod, verujem, da si ti Kristus, Sin živega Boga, kateri je prišel na ta svet.“ (Jan. 11, 27.) Pridi sedaj prijateljica, zapusti svoje pregnanstvo, sedaj bodeš venčana.“

Ko je ona to zaslišala, trudila se je vstati po konci in zdajci slediti Zveličarju. Odrešenik je dejal: „Počakaj, jaz grem, da ti pripravim prostor. Prišel bom zopet in te vzel seboj, da bodeš ti tam, kjer sem jaz.“ (Jan. 14, 2.) To rekši je zginil. Pa tudi sestre Marije Magdalene ni bilo več videti. Svetloba pa, katera je žnjo prišla, je ostala. Sedaj so prišli čuvaji in se čudili, da so se svečniki, katere so zapustili ugasnjene, sedaj s tako nenavadnim bleskom svetili.

4.) Ko se je zaznal dan, velela je Marta, naj jo nesô pod milo nebo. Vsa hitrost si ji je zdela počasnost, in menila je, da terpi to jutro tisoč let. Pod košatim drevesom so napravili nastelj, dejali čezenj preprogo in nasuli na njej križ iz pepela. Ravno ko je solnce vzhajalo, nesli so služabnico Kristusovo venkaj in jo položili na pepel. Na njeno prošnjo postavili so ji pred obraz tudi podobo križanega Odrešenika. Ko se je malo odpočila, pogledala je na zbrano množico vernikov in prosila, naj bi le-ti molili in prosili, da bi se ji smert prej približala. Med tem ko so ti prelivali obilne solze, uperla je Marta oči proti nebesom, rekoč: „O Gospod in Zveličar, kateri si nekdan sprejel moje gostoljubje, zakaj se mudiš? Kedaj naj pridem in se prikazem pred tvojim obličjem? Odkar si v mraku z menoj govoril, se moja duša topi. (Visoka pesem 5, 6.) Vsi moji udje so oterpnili od takrat

iz hrepenenja po tebi, vse mišice so mi onemogle, kosti oslabele, mozeg je posušen in vsi notranji deli telesa so suhi. Daj, o Gospod, ne osramoti mojega zaupanja. (Psalm 118.) Gospod, ne mudi se. Gospod, ne izostajaj še dolgo." (Psalm 39.) Ko je tako sama seboj govorila, domislila se je, da je nekdanj videla umreti Zveličarja o deveti uri, in da je prinesla seboj iz Jeruzalema zgodovino Kristusovega terpljenja, pisano v hebrejskem jeziku. Dala si je prinesiti to dogodbo in prosila je, naj ji bere iz nje sv. Parmena, katerega je rekla iti poklicat, in tako potolažiti neterpežljivost njenega pričakovanja. In ni se zgodilo drugač, kot je upala. Ko je slišala povest o usmertenji svojega prijatelja, katero je nekdanj sama videla, brati v maternem jeziku, posilile so jo solzé in pričela je jokati. Pozabila je na svojo smert, in vso svojo pazljivost je obrnila na zgodovino pasijona. Kadar je slišala, kako je Kristus umerl, pripročivši svojo dušo Bogú, je globoko vzdihnila in umerla.

Izdihnila je 29. julija, osem dni po smerti sv. Magdalene, šesti dan tedna, deveto dnevno uro, v 65. letu svoje dobe. Truplo so visoko čistili, balzamovali in zavili. Njeni spremljevalci iz Jutrovega, kateri so od tega dne terdno pri njej vztrajali, so jo nesli v njeno lastno cerkev. Ti so bili sv. Parmena, German, Sothen in Eparas, nekdanj tovariši svetega nadškofa Trofima v Arlu, dalje njene služabnice, Marcella, Evhodija, Sintiha. Teh sedem oseb je praznovalo tri dni njen pogreb. Od vseh strani vrelo je skupaj ljudstvo, katero je do tretjega dne bivalo pri merliču, ter pelo hvalne pesmi, med tem ko so gorele v cerkvi voščene sveče, v hišah svetilke in v gozdih germade.

(Dalje nasl.)

Svete gore.

V sv. pismu se naslednje gore imenujejo svete: Karmel, posvečen po preroku Eliju, ki je ondi živel in je veljal za prvega puščavnika; — gora Ararat, na kateri je po vesoljnem potopu barka obstala; — gora Horeb, na kateri se je Bog Mojzesu razodel v gorečem germu; — gora Sinaj, na kateri je Bog zapovedi dal; — Nebo, kjer je umerl Mojzes; — Sijon, na katerem je stal Davidov grad; — hrib Morija, na katerem je Salomon tempelj zidal; — Tabor na katerem se je bil Kristus spremenil; — Oljska gora, na kateri je Zveličar pričel svoje terpljenje in od koder je šel v nebesa; — Golgata, sveta gora Kristusovega križa.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (V prid škofovske 50letnice Leona XIII.) Stalni veliki odbor katoliških shodov v Bolonji na Laškem dela priprave za obhajanje papeževe škofovske 50letnice, ki zadene na 19. svečana 1893. Odbor želi, da bi se ta imenitni god olepšal in povečal z deli vere ljubezni in v ta namen prosi in želi, da naj se ta lepa misel razširi ne le po Laškem temveč čez snežnike v naše kraje in ne manj daleč čez široka morja. Slavni odbor nama je poslal klic do italijanskih katoličanov, kateri more po v zgled ali saj posnemanje služiti a tudi sploh katoličanom po širokem svetu.

O drugi priliki namerjamo razglasiti po besedi klic velikega odbora; za ta pot naj le omenimo, da laški katoličani hočejo 1.) zbirati deputacije in jih o tisti priliki pošiljati k sv. Očetu v Rim; 2.) napravljati zbirke darov in jih takrat izročiti očetu vsega katoličanstva; 3.) vstanovljati po posameznih škofijah šole, odgojilnice, naprave za gospodarske in družbinske namene po katoliških načelih itd. Vse to delo pa se izročuje v naj ljubeznjivše Serce Jezusovo in v varstvo Kraljice sv. rožnega venca. Predsednik velikega odbora je podpisan G. N. Paganuzzi (v Bolonji, via Mazonia, 4.)

Sv. Oče so poterdili in pohvalili to misel s pristavkom, ako bode Bogu ljubo, jim življenje dotlej ohraniti.

Iz Ljubljane (Okrožnica Leona XIII.) Ravno je natisnjena enciklika sv. Očeta papeža od 10. prosenca tekočega leta in se dobiva v katoliški bukvarni. Družba sv. Vincencija v Ljubljani je namreč želela za svoje družbenike neko število iztisov te okrožnice, poslovenjene, tako tudi prečastite pisarne goriškega nadškofijstva, teržaškega in ljubljanskega škofijstva, in v ta namen smo to silo važno delo po latinskem izvorniku s porabo italijanske in nemških prestav na novo poslovenili za slovenski narod. Bolj natanko to pojasnuje vvod, ki se glasi:

„Kakor svitli žarek z nebés, tako je posijala beseda svetega Očeta Leona XIII med sedanji mračni svet. Spregovoril je nezmotljivi Učenik vesoljnega sveta, spregovoril v teh časih, v katerih tolike zmote zatemnujejo duhove, v katerih gospodujejo tako zmešane misli o oblastih in pravicah vladarskih, o razmeri med Cerkvijo in državo, o dolžnostih državljanov do Cerkve in do države. Zares, potrebno je bilo, da luč pravega Jezusovega nauka prav živo med svet posije in té tako tehtne zadeve vladarjem in podložnim v novič posvetli in raztolmači. Ti nauki tedaj so dosti obširno razloženi v okrožnici svetega Očeta Leona XIII od 10. prosenca 1890. Veliki Učenik ima tukaj pred očmi vernike vesoljnega sveta kot državljanje in pojasnuje njih dolžnosti, ki jih imajo spolnovati do Cerkve in do države. Zato je za misleče katoličane ta okrožnica papeževa silno znamenita. Ko bi jo vsak razumel in si nje nauke k sercu vzel ter jih spolnoval, moralo bi to pismo očetovo do otrok celi svet spremeniti. In kako bi se umirili vladarji in podložni, kako bi bili srečni, ako bi to storili. Sveti Oče so si zavedni, da govore kakor taki, ki ima oblast (Mark. 1, 22), zavejo se

pa tudi, da jih dolžnost veže, svetu resnico govoriti in dolžnosti k sercu gnati; zato želijo, da naj bi se njihovi nauki te obširne enciklike razširili po zemlji, kar je največ mogoče. Da bi se ta namen tudi za Slovence po tej poti ložej in bolje dosegel, smo to slavno papežovo pismo, kolikor se dá pri tako učeni stvarini, v bolj lahki in razumljivi besedi v naš jezik pretolmačili, vendar pa tako, da se prestava mora natančna imenovati. In da bi bravci in poslušavci misli in nauke sv. Očeta ložej spremljevali, smo tvarino razdelili v oddelke in nad vsakim novim oddelkom postavili poseben napis z večimi čerkami, kateri pové ob kratkem, o čem sv. Oče govori zopet v naslednjem oddelku. Ako se okrožnica očitno bere, ima predčitatelj priliko, vsaki zadevni oddelek še obširnejše pojasnovati.

S povzdigejenim zaupanjem in z vso priserčnostjo so veliki namestnik Kristusov, končavši preslavno poslanico, vsim višjim in nižjim pastirjem in vsim ljubljenim vernikom podelili sv. apostoljski blagoslov. Opravičujmo tedaj vsi to očetovsko zaupanje do nas, povračujmo jim s sinovsko vdanostjo, z dolžno podložnostjo in zvestobo. Njih ljubezen — še posebno zdaj tudi s tem, da verno beremo, poslušamo in spolnujemo v naslednji okrožnici nam podeljene nauke.

V LJUBLJANI, v god. sv. Lina papeža, 23. kim. 1890.

L. J.

Iz Ljubljane. Vprašanja pri izpraševanju za samostalne duhovnije. 7., 8., 9. vinotoka 1890.) E theologia morali: 1) Quinam cooperatur ad damnatum alterius? — 2) Data definitione et partitione voti exponantur conditiones ad voti validitatem requisitae.

E theologia dogmatica: 1) Quomodo probat religionis christinae conservatio imprimis divinitatem? — 2) Quid requiritur in ministro ad validam, quid ad dignam dispensationem sacramentorum?

Ex exegesi? Fiat lingua vernacula exegesis — homiletica expositio pericoparum epistolae atque evangelii, quae leguntur Dominica 7. post Pentecosten nimirum epistolae ad Romani cap. P. a v. 19. usque od v. 23. inclusive, et evangelii. Matthaei cap. 7. a v. 15. usque 21. inclusive.

E jure canonico: 1) Quanam requiruntur ad provisionem canonicam ex parte tum beneficii tum personae promovendae? — 2) Quid de impedimento consanguinitatis statuit jus canonicum? An concordant leges civiles?

Iz duhovnega pastirstva: 1) Kako je ravnati spovedniku z grešnikom v bližnji priložnosti, kar se tiče izpraševanja, podučevanja, nagibovanja in odvezovanja? — 2) S katerimi kerščanskimi nagibi naj spodbada duhovni pastir bolnika k voljnemu poterpjenju? — 3) Kaj je vedeti duhovnemu pastirju o mešanem zakonu med katoličanom in nekatoličanom?

Iz kerščanskega uka: Učencem ljudskih šol naj se vprašaja razlag resnica: „Nebeško veselje je neizrečeno veliko.“

Vdeleževali so se izpraševanja častiti gospodje: Janez Kunaver, duhovnijski oskerbnik v Polomu; Anton Lesjak, duhovni pomočnik na Dobrovi; Janez, Možina, duhovni pomočnik v Slavini; Janez Šega, duhovni pomočnik v Vodicah.

K dopisu: Od gorenjske strani. v „Danici“ št. 41 naj podam naslednje pojasnilo:

Knjigo „Žalostni Materi Božji v čast“ imamo tudi že v našem jeziku, in sicer prav dobro, imenuje se: „Marija žalostna Mati.“ molitvenik v počestvenje Matere Božje sedem žalosti, z dodatkom molitev za očitno in domačo službo božjo. Fr. Seraf. Bezjak, kn. šk. duh. svetovalec in župnik pri sv. Marku niže Ptuja. Šesti nespremenjeni natis v Ptuji 1889.

Založba V. Blanke-ta, 359 strani.

Podpisani to knjigo tukaj na „Žalostni Gori“ rabi in jo priporoča v razširjatev. Prav dobro bi bilo, ko bi jo Družba sv. Mohora ponatisnila. Nekdo pa tudi že pripravlja tvarino za tako novo knjigo v porabo za našo božjo pot.

V Mokronogu, 14. oktobra.

J. Virant,
župnik.

Novo pokopališče blagoslovljeno v Gorjah 18. avgusta, v Gradu 31. avgusta. (Dalje.) Pokopališče v Gradu pa je popolnoma novo in oddaljeno od cerkve kakih 600 korakov. Bližje namreč ni bilo mogoče dobiti pripravnega kraja; od cerkve pa je moralo proč, da se tako pridobi potreben prostor za novo cerkev, ktero nameravajo s časom tukaj delati in za ktero je že izdelal krasen načrt dunajski arhitekt Schmid.

Novo Grajsko pokopališče je zidano na štiri vogle po načrtu dunajskega arhitekta Frančiška viteza Neumanna. Dolgost ima 75 metrov, širokost pa 50 metrov, je toraj 3500 □ metrov veliko in preračunjeno, skoraj da, za dve taki župniji, kakor je sedanja. Taka velikost zdi se nam tudi popolno opravičena. Na ta način namreč je mogoče merilice v posebnih okoliščinah tudi zunaj verste na posebnih prostorih pokopavati in se ni bati, da bi bil kateri prezgodaj prekopan. Ves znotranji prostor je razdeljen s 380 metrov širokim potom na štiri enake dele, katerih eden je posebej odločen za otroke umerle pod 7 letom. Poseben 2 metra širok pot vodi znotraj pokopališča toliko proč od zida, da je ravno povsod ob zidu prostora dovolj za eno versto grobov, odločenih tistim, katerim želé spominke v zid postaviti. Ograja in sostava tega pokopališča pa je edina v naši škofiji in se res daleč kaj takega ne vidi. Obdano je namreč pokopališče s poldrugi meter visokim zidom, z ktereга moli 62 s skalami pokritih stebričkov in med katerimi je razpeta krog in krog lična železna mreža. V sredi prednje, proti zahodu obrnjene strani se vzdiguje kakih 12 metrov visok portal, skozi kateri vodijo v notranje dvojna manjša in ena velika vrata. Na vsacem štirih kotov napravljena je kapeli enaka rakev. Portalu nasproti nahaja se mertvašnica, enako prevedena s tremi sobami in pripravno vežo. Nad vratni mertvašnice pa je vdolbljen v kamen namen in značaj pokopališča z zlatimi čerkami, in se glasi: „To pokopališče je bilo za časa Josipa Razboršeka, župnika in dekana v letu 1890“

od župnijske cerkve sv. Martina v Gradu na ta kraj postavljeno. Cerkev Matere Božje na Jezeru je zanj prostor kupila, ga na svoje stroške sozidala in cerkvi sv. Martina v Gradu v polno last prepustila."

Ravno v sredi pokopališča postavljen je 6 metrov visok lesen križ s prelepo podobo križanega Odrešenika, ki bo s svojim milim pogledom gotovo vsacega vernega obiskovalca tega kraja z zaupanjem in tolažbo napolnila. Med tem križem in mertvašnico je prostor puščen najpred za leseno cerkev, kjer se bo božja služba obhajala med zidanjem nove cerkve, pozneje pa za zidano kapelo, kjer se bo lahko opravljala tudi sv. maša.

Če še opomnim, da to pokopališče se razširja na prijetnem holmcu, od koder je krasan razgled proti zahodu na juliške gore s Triglavom, proti severu pa na Stol in njegove gole sosedo, na uni dve strani pa po prijazni Blejski okolici: si vsak bralec lahko misli, da je to pokopališče tako po svoji posebni zidavi, kakou po svoji prelepi legi gotovo dosedaj naj lepše na Kranjskem.

To pokopališče je blagoslovil dne 31. avgusta, to je: na nedeljo sv. angeljov varhov ljubljanski stolni prost. milostni gospod dr. Leonhard Klofutar, ki je imel v farni cerkvi najpred priliki primeren govor in potem slovesno pontifikalno mašo, pri kateri mu je 12 duhovnov in bogoslovcev streglo. Po končani Božji službi in po darovanji pomikala se je slovesna procesija med vbranim zvonjenjem in pogostim streljanjem od farne cerkve skozi lepo okinčano Grajsko vas proti novemu pokopališču. Naprej so nesli veliko bandero sv. Martina, potem so se vverstili šolska mladina in možaki, za njimi pa Blejska po žarna bramba v praznični obleki, in srenjski odbor. V sredi procesije stopala je duhovščina za cerkvenimi služabniki, nosečimi mala banderca in drugo pripravo. Med potjo so molili duhovni častitljivi del sv. rožnega venca. Dolgo procesijo so žene sklepale in dekleta, ki so paroma sledile za duhovščino.

Na pokopališču se je veršil obred blagoslovljenja po liturgičnih predpisih. In ta dan je ljudstva silno veliko skup privrelo, vendar so se na velikem pokopališču tako nekako pogubili, da so jih bile le tu in tam posamezne gruče. Med blagoslovljenjem pokopališča so pevci ginljivo peli litanije vsih svetnikov in psalm miserere. Ko je bil novi križ blagoslovljen, so pristopali pričujoči duhovni in bogoslovci po versti poljubiti ga. — Ravno ko je poldne zvonilo, je bila končana nenavadna cerkvena slovesnost, ki bode vsm pričujočim gotovo ostala v vednem spominu. Vso slovesnost je namreč posebno to povzdigovalo, ker so imeli ljudje priliko biti pri pontifikalni maši in ker se je obred veršil po višem mašniku z mitro, kar je res nenavadno častitljivo. Zato je blagoslov pokopališča po cerkvenih določbah izročen le škofom, ki ga pa pogostokrat dovoljujejo drugim mašnikom.

Tudi govor v cerkvi o novem pokopališču je veliko pripomogel, da je bilo ljudstvo še bolj vneto in presunjeno. Zatoraj ne bo le pri tej slovesnosti pričujočim, ampak tudi drugim duhovnom in vernikom prav zelo vstreženo, ako ta govor v njegovi celoti tu priobčimo. Visokemu gosp. govorniku pa naj bo preserčna hvala, da nam je svoj govor v ta namen prepustil. Glasi se pa tako:

(Dalje nasl.)

Iz Sorice. K malo besedam o pogorišču v Danji naj pristavimo še nekoliko iz prijateljskega pisma. Tako-le piše: Oprostite, da se je tu letos, vsaj za zdaj, dar za dijake nekoliko skercil. Vzrok je nesreča, ki je zadela našo faro v petek o 1/2 10. V vasi spodnje Danje je nastal ogenj, ki je naenkrat upepelil 8 gospodarjem vse premoženje. Ker se je to zgodilo v jeseni, ko so imeli ljudje vse pod streho, mislite si lahko, kaki reveži da so naši pogorelci. Pred 10 leti so imeli enako nesrečo, pri kateri so se zelo zadolžili, zdaj pa zopet! Zavarovani so bili razun dveh vsi, toda svote so veliko prenizke v primeri s škodo, katero cenijo na 20.000. Morda nam dobrotljivi Bog nakloni dobrih in radodarnih rok, ki bodo zmanjševale in lajšale nesrečo prizadetih. Prosim tedaj tudi Vas, da sprejmete, ako blagovoli kdo kaj darovati nesrečnim našim pogorelcem...

Koliko rožnivenec koristi pri bolnikih.

Zveličani Klemen Dvořak (Hofbauer) je iz lastne skušnje bil prepričan, ako bi bolnik ne hotel prejeti ss. zakramentov in duhoven gredé k njemu zamore še moliti sv. rožni venec, se mu potlej to posreči. K temu piše nekdo iz škofije Rotenburške („v Corresp. Assoc. Sacerd.“) to-le: Šel sem tudi jaz k hudo bolnemu, pri katerem se je smelo misliti, da bo kmali izdihnil. Ta bi bil sicer rad prejel ss. zakramente, tega sem prepričan, toda bilo mu je tako hudó, ko sem stopil v stanovanje, da se z njim sploh ni dalo nič opraviti; bilo je torej zastonj misliti na zakrament sv. pokore. Počakam nekoliko, malo in glej, bolnik se je povernil k zavednosti in zoper pričakovanje je bil zmožen prejeti ss. zakramente; pač da to zboljšanje ni dolgo terpelo in bil sem torej zelo vesel, ko je bilo to važno opravilo dokončano. Da sem dospel k temu bolniku, potreboval sem kacih 20 minut in ta čas sem porabil, da sem obmolil rožni venec po izgledu blaženega Klemena Marije Hofbauerja, in kakor sem rekel, nisem zastonj molil.

Kako mladenič dela „maturo“ pred menihom.

Svoj dan šel je star menih z dečkom skozi gozd. Starček skušal je po poti mladeniča s pameti nimi pogovori o različnih stvaréh podučevati. Neprevidoma postoji in pokaže na štiri rastljine, ki so tam blizo rasle. Perva je bila ravno pognala iz zemlje druga je bila že precej odrasla, tretja je bila že vitko drevesce, četrta pa je bila močno in odraslo drevo.

Zdajci reče menih mladenču prijatelju:

„Izruj mi to rastlino.“

Mladenič jo lahno prime in brez truda izpukne iz zemlje.

„Izruj tudi drugo.“

Zopet posluhne deček; vendar je več truda in roka ga boli, predno jo izruje.

„Zdaj mi izruj še tretjo iz zemlje.“

Tu pa je moral deček vso moč natezati, drevesce z obema rokama prijeti, in je roval in roval predno ga je izroval.

„Zdaj pa zapové, učenik, poskusi svojo moč in loti se tudi četertega!“

Ali joj! drevesu, katero je mladenič z rokami objél, se zagiblje komaj listje, in mladenič — če je še toliko roval, ni ga izroval iz zemlje.

Nato pové menih dečku pomen teh čveterih poskušanj

„Ravno tako, moj sin, je z našimi strastmi. Kadar so še mlade in šibke, smo kos jih z malim gospodovanjem, z lahkim zatajevanjem samih sebe zatreti; če jih pa pustimo, da se nam v duši globoko vkoreninijo, potem jih ne more nobena človeška moč zatreti, le vsegamogočna roka Božja je zmožna jih odstraniti.“

„Iz tega vzroka, moj otrok, pristrezi perve nagibe svoje duše in skušaj z opravljanjem čednosti svoje strasti zatreti.“

„Zato, moj sin, bodi zvesto na straži zoper prva prikazovanja hudih nagnjenj v svojem znotranjem, bodi močroserčen in s čednostmi berzdaj gade strupenih strasti, da te ne premagajo in ne pogubé.“

Razgled po svetu.

Bosna. (S koliko težo je mohamedanom pristopati v katoliško Cerkev.) Avstrijski katoliški listi naznanujejo, s kolikimi nasprotnostmi se mora boriti mohamedanska deklica, da bi zapustila turško mesenost in prestopila k zveličavni katoliški veri. In te težave, pravi sporočilo, so se ji delale ravno od organov naše vlade.

Deklica mohamedanska, 25letna Useifa Delakmetović, je bila v službi bogatega turškega poveljnika (aga), ki je poleti stanoval na dóbravi zunaj Sarajeva. Tam je bolje spoznavala katoličane, rada zahajala v njih tovaršijo in jih tudi pozdravljala z navadnim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus,“ za kar je dobila marsiktero zaušnico od svojega gospodarja. Njen sklep, postati katolikinja, je vedno bolj dozoreval in vsled tega je nekega dné Agu službo odpovedala ter iskala sprejetja pri katoličanin. Toda noben človek si ni upal je pri sebi imeti iz strahú zarad preganjanja Turkov; le samo neki dober katoličen, Jožef Gagulič, jo je iz usmiljenja prenočeval, in osemdesetletni Ivan Markovič je peljal deklico k župniku in gvardijanu frančiškanskega samostana v Kreševu. Ko se je le-tá prepričal, da je njen namen resničen, da hoče biti katoličanka, je ni odvergel in jo je namenil izročiti kaki katoliški družini. Toda nihče je ni hotel sprejeti, tudi iz strahú pred kaznijo od strani deželne vlade, s čimur njeni organi iščejo odvracati prestop h katoliški veri.

Primerilo se je, da se pet frančiškanov ravno pelje k duhovnopastirskim posvetovanjem v Sarajevo, in to s tistim vlakom, s katerim se je tudi omenjena deklica peljala po odkazu župnikovem. Tam pa je bila deklica pripeljana pred nadškofa (Stadlerja), kateri se je ravno tako prepričal, da deklica resne in proste volje hoče postati katoličanka, in na njeno premilo prošnjo ji je obljubil svojo brambo. Nadškof

jo izroči enim in zopet drugim ljudem, kjer bi ne bila begana v svoji prosti volji.

Zdaj pa zbuči hrup. Turki neutegoma tožijo pri deželnem poglavarji Kutscheru, češ, da omenjena deklica je bila siloma odpeljana od peterih frančiškanov in podtikali so se celo nenravni nameni; deželni glávar je precej verjel te krivičenja, poklical je kreševskega gvardijana, obsipal ga z očitanjem, žugal, da bo odtegnil plačo, ako deklice ne pripeljejo nazaj. Ne da bi reč dalje preiskaval, so bili poslalani žendarji, da naj omenjenega Gaguliča in Ivana Markoviča zaprejo in v ječo denejo, češ, da sta pomagala k posilnemu odvodu deklice.

Ko se pa zvé, da je deklica pod varstvom nadškofovim, je bil tudi ta poklican na odgovor in delalo se je iz Njim ne z manjšo nevljudnostjo. Reč je bila nato izročena sodnji. Vlada pa sodnji ni pustila časa. Odpravila je poslanca k nadškofu z dvema čudnima predlogoma, ki nikakor nista bila taka, da bi se mogla sprejeti. Nadškof je odgovoril, da bode deklico poslal pred sodnika, tam naj v pričo turškega odposlanca prosto izreče, če prostovoljno hoče postati katoličanka in če se ji je kakoršna koli sila delala. Ako izreče, da noče prestopiti, naj jo zdajci vzame turški odposlanec v svojo oblast; v nasprotnem slučaju pa bi se morala zopet pripeljati pod varstvo nadškofovo. Znatije, da to poslednje baronu Kutscheru, ki se je bil turkom zelo prikupil, ni bilo všeč. Pričele so se zdražljivosti na novo. Pri samostanih usmiljenih sester in redovnic božje ljubezni se je preiskavalo, če se dekle kje ondod nahaja. Kolikorkrat je nadškof zapustil svojo rezidenco, so pred njim in za njim hodili vradni oprezovavci, da bi videli, v katero hišo gre, da bi kje ondi potem iskali dekline. Enaka čast se je godila tudi kanonikom.

Poslednjič je nadškofa opominjal tudi vojaški poglavar pl. Appel, ki je sicer dobromislen gospod, da naj se ne brani dalje izročiti deklico, češ, da sicer bi se pri okrožni sodnji natvezeni pravdi moralo pustiti prosto veršenje. Toda zakaj niso sodnji pustili časa, da bi bila ona opravila svoj posel, in je le zmeraj politična oblast v njeno področje segala? S tem, da je politična oblast vmés dregala, je stvar prišla v neprav kolovoz in vse je bilo radovedno, kako se bo reč končala.

Na Dunaju, kamor so morali pošiljati vse zapisnike in zaslišanja, so kmalo spoznali, da je gosp. baron Kutschera dobrega ali mar slabega preveč storil. Bil je poseben pooblaščenec, dvorni svétnik Müller, poslan v Sarajevo, da stvar poravná. Nadškof je temu zopet ponovil, da je volján deklico dati pripeljati pred sodnika preiskovavca s pogojo, da naj mu jo zopet izročé, ako ona prosto izpové, da hoče biti katoličanka, in da naj sodnik ne praša, kje je prebivala, da zadevna družina ne bo terpela kacega preganjanja.

To se je dovolilo in deklico, ki je bila v varstvu nekje zunaj Sarajeva, so pripeljali pred sodnika, pred katerim sta že čakala dekličin brat in njen prejšnji gospodar. V pričo teh tedaj je deklica na vprašanje sodnikovo odgovorila, da ima resnično voljo biti katoličanka in da se ji ni delala nobena sila.

S tem je bila reč dognana in pooblaščenec Müller je potem skerbel, da je bila deklica zopet izročena nadškofu, to je, zadevni katoliški družini,

kjer dobiva poduk v kerščanskih resnicah. Tudi sta bila Gagulić, in (80letni) Markovič izpuščena iz zapora. Jože Gagulić mora prav za prav vso jezo čutiti in nositi, ker so mu uzeli službo, ki jo je imel pri desetini in davkariji, če tudi je družinski oče treh otrok, ker je ubogi deklici, ki ni imela kam pod streho iz kerščanskega usmiljenja dal prenočevanje v svoji hiši. Bi-li mogel kak turški paša delati bolj terdo in enostransko, kakor je delal baron pl. Kutschera. Meni li morebiti s tem pridobiti sočutje Turkov, *) za zgubo sočutja katoličanov, ki so edini zanesljivi prijatelji Avstrije. Ne brez vzroka mislijo le-ti, da z Dunaja poslani vradnik Müller je po vredbi presvitlega cesarja prišel v Sarajevo in nahajajo v Njih Veličanstvu svoje edino upanje in podporo.

Ako nadškof na vladine predloge ni privolil deklice izročiti, je imel k temu dober vzrok iz prejšnjih skušenj, ko od vlade dane pogoje niso bile spolnovane. Taki primerljeji pač polno opravičujejo malo zaupanje nadškofovo do delžene vlade; spričujejo pa tudi, kako močno taista išče sleherni prestop v katoliško Cerkev nemogoč storiti, kar je na vso moč obžalovanja vredno ne le s Cerkvenega, ampak tudi s političnega stališča. Zakaj jasno je, da le podpiranje katoliške Cerkve bode v teh deželah Avstriji čut in veljavo pridobilo; sej že katoliški rodovi Skipetarov, Miriditov, Klementijcev in drugih so se obernili do našega cesarja s prošnjo za posredovanje. S takimi pritlikovskimi, krivičnimi nagajivostmi pri prestopih k naši veri se pač veljava Avstrije kot katoliške moči ne pospešuje. (Priloga k „Vaterl.“ št. 278.)

London. V Korcu na Irskem se je 9. in 10. t. m. obhajala rojstvena stoletnica velikega apostelja za treznostne družbe, P. Mathew-a. Pričujoča je bila večina irskih škofov in gosp. John Pope Hennessy, bivši poglavar na Mavriškem, je imel slovesni govor, — To je moralo napraviti velik in dober vtis na ljudstvo, ko se je tako častljivo preslavljal treznost in zderžnost od opojljivih tekočin.

Sv. Oče so dosedanji vikarijat Britiš-Kolombija spremenili v škofijo s sedežem v Neu-Westminstru. Dosedanji apost. vikarij, iz reda oblatov, msr. Pavel Durien, je izvoljen za prvega škofa.

Solnograd. Ondotni vseučiliščni odbor je 2. t. m. imel v središčno odborovo sejo, pri kateri je deželni glavar gr. Chorinsky naznanil, da po nekem njemu izročnem poročilu se sv. Oče papež Leon XIII močno zanimajo za katoliško univerzo, za ktere napravo se dela na Solnograškem. Tudi je napravil veliko veselje pastirski list Linškega škofa v katerem, ta vikši pastir razodevajo veliko gorečnost za katoliško vseučilišče.

V Linškem duhovskem semenišču je letos 105 bogoslovcev; v mladenščnici na Freinbergu pa 177 gojencev, in v konviktu Paulheiderhof 36.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec oktober (vinotok)

a) Glavni nameni:

Cerkev v Avstraliji in po otocih ob svetnega velikega morja.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

Avstralija je bila med vsemi deli sveta najpoznejše od Evropejcev najdena, še-le v 16. stoletji. Pa še-le pozneje čez kakih 300 let so se jeli pečati za to veliko in tako oddaljeno deželo. Leta 1788 je Anglija ondi vstanovila prvo naselbino, obstoječo iz samih hudodelcev, toraj nekako kaznilnico v divjem gozdu. Pervih naselnikov je bilo 600 moških in 250 ženskih kaznjencev; s čuvaji vred je štela cela naselbina kakih 1000 duš. Prostovoljne naselnike v Avstralijo so pustili še-le pred 60 leti. Znano je kako je ta del sveta napredoval; kakor bi hotel enako Zedinjenim državam svojo materno deželo prekositi.

Ravno tako sijajen, če ne še sijajniši, je tudi razvoj katoliške cerkve v Avstraliji. V začetku se je angleška vlada, ki pa tudi doma v Evropi katoliškim podložnikom ni bila pravična, prav sovražno obnašala; z biči so katoliške Irce, ki so bili med kaznovanci, gonili k protestantovskim pridigam. Ko so Pij VII l. 1818 duhovna Flynnna, kot prvega misijonarja, poslali v Avstralijo, ga je tamošnja vlada vjela in odpravila zopet nazaj na Angleško.

Pa kmalu so začeli na Angleškem pravičneje ravnati; dovolili so, da sta smela v l. 1820 dva misijonarja odriniti v Avstralijo. V l. 1842 je bila cerkev v Avstraliji že tako narastla, da je Gregorij XVI zamogel že redno hijerarhijo (duhovsko vlado) ondi osnovati in nadškofijo Sydneysko z dvema ji podružnima škofijama vstanoviti, in sicer v Adelaidi za južno Avstralijo in v Hobartonu za Tasmanijo. Kmalu nato je bilo še več škofij vstanovljenih: l. 1845 škofija Perth za zapadno Avstralijo, 1847 Melbourne za Viktorijo, 1849 Port Viktorija, ali Port Essington za severni del dežele.

Leta 1858 piše nek misijonar: „Avstralija šteje danes 180.000 spreobrnjencev, katerih življenje in gorečnost spominja na čudeže v Paraguay-u. Deset tisoč divjakov, iz sto različnih rodov, ki so bili dosedaj v vednem boju med seboj, je l. 1852 pokopalo svoje kole pod križem Zveličarjevim“.

Od 19.—29. novembra 1885 je bil v Avstraliji in Novi Zelandiji prvi cerkveni zbor. Tu je videlo mesto Sydney v koru svoje stoljne cerkve 1 kardinala, dva nadškofa, 15 škofov, 1 apostoljskega vikarija, 1 opata kot apostoljskega prefekta, in okoli svojih pastirjev stotine duhovnov in klerikov. Število katoličanov je narastlo na 600.000; mesto Sydney samo je štelo 85.000 katoličanov in 43 katoliških cerkvá. Očetje tega zbora so svoje obširne škofije posvetili presv. Sercu Jezusovemu. V teh novih cerkvah klije čversto versko življenje in gorečnost, in kakor druga dobra dela, raste in se razvija v Avstraliji že skoro 30 let tudi društvo molitvenega apostoljstva. Ko je o. Watson S. J. 1887 v Melbourneu pričel izdajati večji časopis za društvo, je imel ta časopis že pred koncem prvega tečaja 11.000 naročnikov.

*) Ali pa svojih predstojnikov? (Pristavek v Vaterlandu.)

Ravno tako vesela poročila prihajajo tudi z manjših otokov Južnega morja in čudna je sprememba, ki jo je kerščanstvo napravilo pri divjih ondodnih prebivalcih, ki so bili še pred kratkim ljudožerci.

17. novembra 1883 je bil prvi mučenec teh misijonov, častiti Peter Marija Alojzij Chanel *) med zvellčane prištet. To naj naše oči tje obrača in naj nam poživlja upanje naše in gorečnost naše molitve.

Molitev.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presv. Sercu in ga še zdaj hvališ brez konca v zakramentu sv. Rešnjega Telesa po vsem svetu in v posnemanje presv. serca brezmadežne Device Marije; Tebi darujem danes vsak trenutek vse svoje namene in misli, vse čutila in želje, vsa dela in besede.

(100 dni odpustka enkrat na dan. Leon XIII 1885.)

Posebno ti jih pa darujem za cerkev v Avstraliji in na otokih velikega svetnega morja, kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostoljstva, v tem mescu in današnji dan.

O sladko Serce mojega Jezusa, daj da te vedno bolj ljubim. Amen. (Vsakokrat 300 dni odpustka; in če se vsak dan moli, enkrat v mescu popolen odpustek. Pij IX 26. nov. 1876.)

Sladko serce Marijino, bodi moje rešenje. (Vsakokrat 300 dni odpustka Pij IX. 1852.)

Sv. Jožef, prijatelj najsvetejšega Serca, prosi za nas. (100 dni odpustka enkrat na dan. Pij IX. 1874.)

Sv. nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, zvel. Peter Kanizij, prosite za nas!

b) Posebni nameni:

(Konec.)

21. S. Uršula. Uršulinke in vsi ženski redovi namenjeni za odgojo. Mladina, ki je gledé vere in pravosti v nevarnosti.

22. S. Kordula Meklenburško. „Duhovni in obhajanci“. Oprostenje šole od vpljiva prostozidarstva. Več vstanov in njihove zadeve.

23. S. Janez Kapistran. Vojaško duhovno pastirstvo. Odstranjenje sužnosti. „Nemški viteški red“. Važno znanstveno početje.

24. S. Rafael. Izselniki in družba sv. Rataela. Dušno pastirstvo za moško mladino, zlasti omejenje obiskavanja gostilnic.

25. S. Margareta Marija Alakok. Razširjenje pobožnosti do presv. Serca Jezusovega. Red obiskanja Device Marije. Zadeve nekega „časnika“. Katoliški pisatelji.

26. S. Bernvard Hanoveransko. Društvo sv. Bonifacija. Priporočene častne zadeve. Več nekatoličanov zlasti starokatoličanov.

27. S. Eiesban. Cerkev v jutrovi deželi. Kerščanski knezi. Razrušitev pregrešnih zvez in zabranitev nesrečnih znanj.

28. Ss. Simon in Juda. Hvaležnost za milost sv. vere. Katoliški misijoni, zlasti več misijonskih vstanovitev.

29. S. Donat. Dušno pastirstvo za jetnike. Društvo Franciška Regiša, iz družbe sv. Vincencija. Družina glediščnih igralcev. Dušni pastirji neke božje poti.

*) V kratkem več o njem. Vr.

30. S. Alofons Rodriguez. Delavsko vprašanje. Več kupčevalcev. Pomoč v velikih dušnih stiskah.

31. S. Volbenk. Regensburško in severno Češko. Narodni mir. Vse poslano, pa še ne rešene zadeve. Udje molitvenega apostoljstva in bratovščine presv. Serca Jezusovega, ki so umerli v mescu oktobru, in ki umerjé v mescu novembru.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Žena in sestra skerbno priporočate moža, ki je vdan mnogim strastim, zlasti pijančevanju, da bi na prošnjo Naše lj. Gospé presv. Serca, sv. Jožefa, sv. Antona, sv. Valentina in sv. Terezije prišel k pravemu spoznanju, resničnemu kesanju in poboljšanju. — Pridna bralka „Zg. Danice“ vsled nesrečnega padeča že kakih dve leti boleha. Čez dan ni z njo še tako hudo, saj obiskuje redno domačo šolo; ali po noči se slednjo noč straši, kakor bi kaj vidila. Od kar je bila padla, nista imela roditelja z njo mirú še nobeno noč. Zdravniška pomoč nima nobenega vspeha, čeravno se je vse poskusilo, kar so zvedenci nasvetovali. Ta bodi v pobožno molitev priporočena za pomoč na priprošnjo N. ljube Gospé, ako je Božja volja da se ozdravi. — Mladeneč, ki je v nevarnosti časne in večne nesreče, priporočen Naši ljubi Gospej presv. Serca, sv. Jožefu in sv. Avguštinu za priprošnjo ter v bratovsko molitev.

Zahvale.

V veliki dušni in telesni sili sem se priporočevala Naši ljubi Gospej, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad. sv. Francišku Asisk, opravljala 9dnevnicu in prejela ss. zakramente; in bila sem v enem tednu popolnoma ozdravljena. Zato naznanjam naj priserčeniši zahvalo Naši ljubi Gospej presv. Serca in imenovanim svetnikom.

M. T.

V Ljubljani, 12. okt. 1890.

Naj priserčnejši zahvalo izrekam po obljudi, Jezusu, Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu Padovanskemu, ker je moj svak po njih dobroti, oziroma mogočni priprošnji, zadobil zopet ljubo zdravje, kar se nam je že zdelo nemogoče. Odkar sem ga v „Zg. Danici“ v molitev priporočila in za sv. mašo pri altari Jezusovega presvetega Serca dala, se mu je precej zboljšalo, in zdaj je, hvala bodi Bogu in milostnim priprošnjam, zopet zdrav.

Marija Lipovšek.

Bil sem v marsikteri šoli v svojem življenji, dobri in bridki. Hvaležen sem bil in sem vedno Bogu in Mariji za vse, za prijetno in neprijetno. V neki prav hudi okoliščini sem žalostno Mater Božjo nekako tako-le nagovoril: O žalostna Božja Mati! Skaži mi pomoč v tej in tej-le reči: sej sem Ti tudi jaz na čast storil to-le: (neko napravo). Kakor bi trenil, čutim v notranjem glas ali djal bi odgovor: „Ti si meni dal, kar si imel, in jaz sem tebi dala, kar sem imela“ (namreč: bridkosti.) Spoznal sem, da sem morebiti predežno govoril, spoznal pa tudi nauk, da je tudi to milosi, ako v nekierih okoliščinah človek ni uslišan, pri meni, ker sem bil še veliko

veče nesreče že prej obvarovan. Bodi češčena in moljena večna previdnost Božja, bodi hvaljena premila Mati Božja žalostna!

Hvaležen služabnik in častivec žalostne M. B.

Listek za raznoterosti.

Na Radovici 14. 10. (Zopet požar: pomagajte!) Danes je tu na Radovici v dobri uri zgorelo kakih 90 poslopij, med temi 30 hiš. 29 družin je brez ljubega doma, brez hrane, brez obleke, živina brez kerme, zažgali so otroci. Vsled suše nimamo vode, zatorej se pa tudi ni ni dalo kaj zdatnega pomoči, toliko manj, ker se je ogenj silno naglo razširjal. Prosim dobrotna serca za kak milodar. Bog plati!

Franc Schweiger, župnik.

Čast. P. Ladislav Hrovat, frančiškan, bivši profesor na novomeški gimnaziji, je dobil o svojem umirovljenji zlati križec s krono za zasluge.

Čast. gosp. Andr. Karlin, bivši kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani, je pretekli ponedeljek odrinil v Rim, ter bo v napravi „All' Anima“ nektere leta v službi in ob enem se v bogoslovskih naukih bolj izuril. Bog daj srečo!

Maribor. Č. g. A. Medved, kapl. v Soštanju, gre v Rim v avstrijsko napravo „all' Anima.“ — Č. g. M. Škerbec gre od S. Križa pri Slatini v Laški terg, — od tod pa č. g. M. Štabuc v Šmarje; k S. Križu pri Slat. pride č. g. Fr. Čerjak iz Pišec.

Uršulinska cerkev, ki je v svojem notranjstvu vseskozi velikanska in častitljiva stavba, je tudi zunanaj dobila prav častitljivo lice. Poprej že brečkasto obdrgnjeno in omračeno občelje je zdaj svitlorumenkasto in presno, ter s stalno barvo preslikano, stebrovski izbuknjeni ornamenti se prav živo s planote kažejo in vse je tako lično vravnano, da je res vse zunanje prav veselo videti in ni škoda za trud in troške, če tudi so najberže precej veliki. —

Novosti. Kerščanski Detoljub je ravnokar prišel na svetlo. Ta zvezek obsega spisa: „Skerbi jo-trokom za blagoslov božji,“ — in: „Blaga, mati sv. Ljudovika.“ Priloga k temu zvezku pa je zvezčič: IV. „Dobra spoved.“ „Obtožba grehov.“ — Razne prav lepe in podučljive nauke imata enako I. in II. zvezek. Priloga k I. zvezku je „Angeljček“, peti zvezek; ti zvezki so znani po svojih mičnih in podučljivih sestavkih in podobicah, sosebno priljubljeni mladini. K II. zvezku je priloga: „Posvečevanje dneva s svetimi mislimi.“ — Sedanji čas, ko je med odrasčeno mladino in tudi že med pobalini toliko divjačnosti, je močno želeli, da bi se „Detoljub“ goreče razširjal med mladino, da se ohrani, kar je še mogoče dobrega ohraniti.

Okrožnica sv. Očeta Leona XIII. poslovenjena je poslana vis. čast. škofijam, od koder je bilo naročeno Posamezni iztisi se dobivajo v katol. bukvarni po 8 soldov. Ako se jih toliko oddá, da kaki groši ostanejo, bode v korist ubožnim dijakom. — Ker sv. Oče papež želé, kakor pravijo v okrožnici:

„da se Njih glas razširi na vse kraje“ *) naj omenimo še to, da se po tej okrožnici z malim trdom lahko napravljajo cerkveni govori o najtehtniših dolžnostih katoličanov v sedanjem času. Povzamejo se namreč kaki trije ali štirje oddelki na enkrat in se po domače razlagajo, razširjajo itd.

Premembe v frančiškanski provinciji. Ker si je č. P. Rudolf Dolinšek izprosil oproščenja od gvardijanata v Samoboru, postavljen je č. Romuald Jerab tjakaj za gvardijana in je že odšel na svoje mesto. Katehezo na deški ljudski šoli v Kamniku je prevzel č. P. Tedorik Muren.

Prekrasen ornat je bil videti te dni v prodajalnici gospé Hofbauerjeve, ki ga je za kapiteljsko cerkev v Novomestu naročil mil. g. prošt P. Urh. Ornat obsega namreč kazulo, plašč za večernice in štiri dalmatike. Ker je zlati brokat, tedaj velja ta ornat za tri barve, in ne bo več zadrege za zeleno barvo. Delo je v resnici lepo, elegantno, zveršeno v enotnem štilu. Kazula za vsacega gospoda dosti dolga in široka; v tej zadevi štediti ni primerno. Podlaga je rudeča in da se ne bode obdrgnila, zarobljen je ornat v vseh delih z rudečim baržunom. Obrobci sami so široki, križci na štolah in manipeljnih nalašč vezeni, ne morda iz bord sestavljeni. Kvaste na dalmatikah in plašču so plošnate, ne okrogle; zopet nova pridobitev, ker plošnate preveč tolčejo ob brokat in ga poškodujejo. Manipeljni so dosta široki. Na to je treba posebno gledati, sicer so kmalu pokončani. Podlaga za vezenino je usnje, ne papir. Celi ornat dela najboljši vtis in služi v čast gospej Hofbauerovi, ki je zopet pokazala, da je kos najkрасnejšemu delu.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Č. g. župnik Jan Virant 1 gld. — Č. g. župnik Ant. Klemen 5 gld. — Dober prijatelj 55 gld. — Bl. gosp. Oroslav Dolenc 5 gld. — Preč. g. prof. dr. J. Janežič 2 gld. — Prečast. g. dekan Braslovški Lor Potočnik 5 gld. — Gosp. iz Preserja 2 gld. — Čast. gosp. župnik Jan. Kapuz 2 gld. — Prečast. g. župnik Jan. Potočnik 5 gld. — M. F. 1 gld. — Č. g. župnik M. Saje 1 gld. — Č. g. kapl. Jan. Šlakar 3 gld. — Po prečast. g. dékanu dr. J. Sterbencu A. Pongrac 9 gld.

Za sv. Detinstvo: P. č. gosp. Andr. Karlinu 12 gld. 5 kr.

Za pogorelee v Ambrusu: Č. g. župnik Ant. Klemen 10 gld. — Č. g. kapl. Ant. Brodnik 5 gld. — Čast. g. župnik Jan. Kapuz 1 gld. — Iz Preserji 2 gld. — Mil. gosp. stoljni prošt dr. Leon. Klofutar 5 gld. — Č. gosp. župn. M. Saje 3. gld. — B. M. 40 kr. v namen za zdravje.

Za vstanovitev stalne večji rezidence č. jezuitov v Ljubljani mesto sedanjega „provizorja“: Gospodična J. S. 50 gld. — Gospodična F. S. 180 gld. — Neimenovan 1 gld. — S pristavkom: „V hišo Gospodovo pojdemo“ 5 gld.

Za pogorelee v Danjah v Soriški fari: Č. g. Andr. Karlin 5 gld. — Č. g. župnik Jan. Kapuz 1 gld.

Za sv. Očeta: Iz Preserji 1 gld.

Za amerikanski misijon: Č. g. župnik Jan. Karlin 3 gld.

Za misijone: Č. g. kapl. Jan. Šlakar 2 gld.

*) Gl. Orožnica stran 24.